

til at indgaa Ægteskab, og lade dem vedtage Ægteskabets Indgaaelse i den. Det kan ikke besvare Præstens Samvittighed lige saa lidt som nogen Lægmands, thi han behøver jo ikke en Gang at tale til Parterne eller lukke sin Mund op, han behøver blot at præsentere dem Bogen. Dernæst opnaas den Fordel, naar det bliver Præsten, som faar denne Bog i sin Varetægt, at de, der ville have kirkelig Vielse, kunne komme til, hvad netop er ønskeligt, straks at indgaa deres Ægteskab i Kirken og for Alteret. Der er nemlig ikke det mindste i Vejen for, naar nogen kommer og forlanger deres Ægteskabs Indvielse, at Præsten da har Bogen med i Kirken og præsenterer den for dem der og lader dem underskrive, at de indgaa Ægteskab, og derefter vier dem. Det forekommer mig, at denne Fremgangsmaaade maa saa nogenlunde tilfredsstillende til alle Sider. De, der ville have tvungent borgerligt Ægteskab, faa det her, thi de paagældende skulle i alle Tilfælde selv erklære sig for Ægtefolk. De, der ville have kirkeligt Ægteskab, komme til at indgaa deres Ægteskab i Kirken, og jeg skønner ikke, at der kan være noget stødende for dem i, at de maa begynde Handlingen med at underskrive i Protokollen. Jeg tror saaledes, at hvis man kunde enes om at løse Spørgsmaalet paa denne Maade, saa vilde man tilfredsstillende alle Parter nogenlunde.

Der kan gøres den Indvending, at det er noget vidtløftigt at henvende sig til Politimesteren med Oplysning om, at Betingelserne for Ægteskabs Indgaaelse ere til Stede. Det kan jeg gerne indrømme, men jeg finder, at det er det rigtigste og det paalideligste. Det har allerede mange Gange for Præsterne været vanskeligt nok at overholde disse Regler om Betingelserne, og man har set Tilfælde, hvor der er rejst Sag mod dem, fordi de have tilsidesat, hvad der skulde paases af dem. Det vil man ikke være saa udsat for, naar det er Politimesteren, der jo vil være Jurist, som skal besørge det, men skulle vi have Ægteskabsforstandere rundt i alle Kommuner, vil der være langt større Fare end hidtil for, at Fejl med Hensyn til Betingelserne vilde blive begaaede. Thi Præsten har dog

nogen Erfaring og har i Reglen faaet et lille Kursus i Kirkeret, saa han ved, hvorledes han skal gerere sig, men det synes for meget at forlange, at Ægteskabsforstanderne skulle tage et Kursus i Kirkeret, for at de kunne føle sig nogenlunde trygge. Endvidere er der ogsaa den Fordel ved den her foreslaaede Ordning, at der ikke kan hænde saadanne Kalamiteter, som man dog undertiden hører om, nemlig at Bruden, naar Præsten har forrettet sin Tale og spørger, om de ville være Ægtefolk, saa svarer nej. Her er det afgjort i Forvejen ved Underskrifter i Protokollen, idet han ikke skal erklære dem for Ægtefolk. Jeg er altsaa af den Mening, at man bør tage denne Ordning, som jo ogsaa kan tilfredsstillende dem, der ville have tvungen borgerlig Vielse, thi Reglen bliver med Hensyn til Ægteskabets Indgaaelse den samme for alle. Jeg anbefaler disse Bemærkninger til velvillig Overvejelse saavel af den højtærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet som af det Udvalg, som jeg antager bliver nedsat om Sagen.

Goos: Det er neppe noget, der vil blive bestridt, at den højtærede Kultusminister har optaget denne Sag til Løsning i en Aand, som er meget velvillig mod Kirken. Jeg tror ogsaa, de fleste ville erkende, at det Maal, som nærmest er forfulgt, er rigtigt, nemlig i Tilfælde, hvor der er en Konflikt mellem Statens Lovgivning og Kirkens Forskrifter, at skaffe de paagældende gejstlige Fritagelse for at være medvirkende til Ægteskabets Indgaaelse, der vel maa indrømmes at være tilladelige efter Statens Lovgivning, men ikke ere det efter Kirkens. Thi vel maa Staten efter sit Standpunkt kræve Lydighed mod de Love, som den har givet, og som det er Embedsmændenes, i dette Tilfælde altsaa Præstens, Pligt at efterkomme, men det maa ogsaa erkendes, at det i en Konflikt mellem den borgerlige Loy og Samvittigheden i alt Fald ikke er humant fra Statens Side at gøre dette Lydighedskrav ubetinget gældende. Lovforslagets Formaal mener jeg altsaa er berettiget og prisværdigt, men jeg tror, det maa siges paa den anden Side, at Maalet ved Lovforslaget, som det foreligger, ikke naas saa